

हिमाचल प्रदेश केन्द्रीय विश्वविद्यालय
CENTRAL UNIVERSITY OF HIMACHAL PRADESH
प्रवेश परीक्षा/Entrance Test - 2016

अध्ययन कार्यक्रम/Programme of Study : एमए (संस्कृत)/MA (Sanskrit)

रोल नं. Roll No.	अभ्यर्थी का नाम Name of Candidate
केन्द्र का नाम Name of the Centre	अभ्यर्थी के हस्ताक्षर Signature of Candidate

क्र.सं./Serial No. :

समय: 1 घंटा

अधिकतम अंक: 60

Time : 1 Hours

Maximum Marks : 60

अभ्यर्थियों के लिए अनुदेश

1. अभ्यर्थी (i) इस प्रश्नपत्र पुस्तिका और (ii) अलग से दिया गया ओएमआर उत्तर-पत्रक पर अपना रोल नं. लिखें और निर्धारित स्थानों पर अपने हस्ताक्षर भी करें।
2. इस प्रश्नपत्र पुस्तिका में इस कवर पृष्ठ के अलावा कुल 60 प्रश्न हैं। रफ कार्य के लिए प्रश्न पत्र के अन्त में उपलब्ध खाली पृष्ठों का प्रयोग करें।
3. प्रत्येक प्रश्न के लिए चार वैकल्पिक उत्तर (क), (ख), (ग) और (घ) दिए गए हैं। अभ्यर्थी जिस एक उत्तर को सही समझता है, उसका चयन करने के बाद उत्तर-पत्रक में गोला को अंकित करे/रंगे।
4. गोला को रंगने के लिए काला/नीला बॉल पेन का प्रयोग करें।
5. निम्नलिखित उदाहरण देखें।

उदाहरण

1. 20 और 12 का जोड़ होता है

(क) 32 (ख) 38 (ग) 31 (घ) 34

उपर्युक्त प्रश्न का उत्तर (क) है, जिसे ओएमआर उत्तर-पत्रक में निम्नलिखित रूप में अंकित करें:

1	●	(b)	(c)	(d)
---	---	-----	-----	-----

6. आधा रंगा हुआ, हल्के रूप से अंकित, गोला में सही या गलत के निशान को ऑप्टिकल स्कैनर द्वारा इसे गलत उत्तर के रूप में पढ़ा जाएगा और इसे गलत माना जाएगा।
7. परीक्षा कक्ष छोड़ने से पहले प्रश्नपत्र पुस्तिका और ओएमआर उत्तर पुस्तिका अन्वीक्षक को अवश्य सौंप दें। पुस्तिका से कोई भी पृष्ठ फाड़कर अपने पास नहीं रखें।
8. ओएमआर उत्तर पत्रक को सीधा रखें। इसे मोड़ें आदि नहीं।
9. सभी प्रश्न अनिवार्य हैं, प्रत्येक प्रश्न एक अंक का है। गलत उत्तर के लिए कोई भी अंक काटे नहीं जाएंगे।
10. कैलकुलेटर/मोबाइल/कोई भी इलेक्ट्रॉनिक मद/ आपत्तिजनक सामग्री के प्रयोग की अनुमति नहीं है।

INSTRUCTIONS TO THE CANDIDATES

1. Candidate is required to write his/her Roll Number in (i) this Question Booklet and (ii) OMR Answer Sheet supplied separately; and also put his/her signature at the places provided for the purpose.
2. This Question Booklet consists of this cover page, and a total 60 Items. Use blank pages available at the end of Question Booklet for rough work.
3. There are four alternative answers to each item marked as (a), (b), (c) and (d). The candidate will select one of the answers that is considered to be correct by him/her. He/ She will mark the answer considered to be correct by filling the circle.
4. Use black/blue point pen to darken the circle.
5. See the following illustration.
Illustration:
1. The sum of 20 and 12 is
(a) 32 (b) 38 (c) 31 (d) 34
The Correct answer of item 1 is (a), which should be marked in OMR Answer Sheet as under:

1	●	(b)	(c)	(d)
---	---	-----	-----	-----

6. Half filled, faintly darkened, ticked or crossed circles will be read as wrong answers by the optical scanner and will be marked as incorrect.
7. The Booklet and OMR Answer Sheet must be handed over to the Invigilator before the candidate leaves the Examination Hall. No page(s) should be torn out from the booklet.
8. Keep OMR Answer Sheet straight. Do not fold it.
9. All questions are compulsory, each question carries one mark and there is NO negative marking.
10. Use of calculator/mobile/ any electronic item/objection material is NOT permitted.

परीक्षा नियंत्रक

Controller of Examinations

कृपया नोट करें कि अर्थ विभेद / दुविधा की स्थिति में अंग्रेजी में छपे प्रश्न को अंतिम माना जाए।

अनुभाग-क

1 विश्वस्य प्राचीनतमः ग्रन्थः अयम् -

- क. विष्णुपुराणम्
- ख . भगवद्गीता
- ग . अथर्ववेदः
- घ . ऋग्वेदः

2 महाभाष्ये पतञ्जलिना सामवेदस्य शाखाः उक्ताः-

- क. सहस्रम्
- ख . तिस्रः
- ग . दशसहस्रम्
- घ . शतम्

3 वाजसनेयी शाखा अस्य वेदस्य -

- क. शुक्लयजुर्वेदस्य
- ख . ऋग्वेदस्य
- ग . अथर्ववेदस्य
- घ . सामवेदस्य

4 बृहदारण्यकम् अनेन वेदेन सम्बद्धम् -

- क. ऋग्वेदेन
- ख . अथर्ववेदेन
- ग . शुक्लयजुर्वेदेन
- घ . सामवेदेन

5 अथर्ववेदेन सम्बद्धः ब्राह्मणग्रन्थः कः ?

- क. गोपथब्राह्मणम्
- ख . शतपथब्राह्मणम्
- ग . ऐतरेयब्राह्मणम्
- घ . पञ्चविंशब्राह्मणम्

6 शांखायनब्राह्मणस्य अन्यं नाम अस्ति -

- क. सामविधानब्राह्मणम्
- ख . कौशीतकीब्राह्मणम्
- ग . ऐतरेयब्राह्मणम्
- घ . शतपथब्राह्मणम्

7 प्राणविद्या केषां प्रतिपाद्यः विषयः ?

- क. वेदाङ्गानाम्
- ख. पुराणानाम्
- ग. आरण्यकानाम्
- घ. उपनिषदानाम्

8 कस्य वेदस्य आरण्यकग्रन्थः न प्राप्यते ?

- क. ऋग्वेदस्य
- ख. अथर्ववेदस्य
- ग. सामवेदस्य
- घ. यजुर्वेदस्य

9 ऐतरेयारण्यकम् अनेन वेदेन सम्बद्धम् -

- क. सामवेदेन
- ख. अथर्ववेदेन
- ग. शुक्लयजुर्वेदेन
- घ. ऋग्वेदेन

10 ईशावास्योपनिषद् केन वेदेन सम्बद्धा ?

- क. अथर्ववेदेन
- ख. कृष्णयजुर्वेदेन
- ग. सामवेदेन
- घ. शुक्लयजुर्वेदेन

11 यम-नचिकेतासंवादः अस्याम् उपनिषदि वर्तते -

- क. छान्दोग्योपनिषदि
- ख. कठोपनिषदि
- ग. ईशावास्योपनिषदि
- घ. प्रश्नोपनिषदि

12 प्रश्नोपनिषदि कति प्रश्नाः ऋषिभिः पृच्छन्ते ?

- क. षट्
- ख. एकादश
- ग. पञ्च
- घ. विंशतिः

13 कल्पसूत्राणां प्रकारेषु अयं नान्तर्भवति -

- क. धर्मसूत्रम्
- ख. शुल्वसूत्रम्
- ग. श्रौतसूत्रम्
- घ. अर्थसूत्रम्

14 याज्ञवल्क्यशिक्षा अनेन वेदेन सम्बद्धा ?

- क. ऋग्वेदेन
- ख. यजुर्वेदेन
- ग. अथर्ववेदेन
- घ. सामवेदेन

15 “होरा” अस्य वेदाङ्गस्य भागः अस्ति -

- क. ज्योतिषस्य
- ख. कल्पस्य
- ग. व्याकरणस्य
- घ. शिक्षायाः

अनुभाग - ख

16 “अभविष्यत्” इति क्रियापदं भवति -

- क. लृङ्-लकारे
- ख. लट्-लकारे
- ग. लोट्-लकारे
- घ. लिङ्-लकारे

17 भू-धातोः लुङ्-लकारे उत्तमपुरुषस्य बहुवचने किं रूपं भवति ?

- क. अभूम्
- ख. अभूव
- ग. अभूवम्
- घ. अभूम

18 दृश-धातोः लुट्-लकारे प्रथमपुरुषे एकवचने एतत् रूपं भवति -

- क. दृशिता
- ख. दर्शिता
- ग. द्रष्टा
- घ. द्रक्ष्वा

19 “हरिणा” इत्यत्र प्रत्ययः अस्ति -

- क. टा
- ख. सु
- ग. डि
- घ. डस्

20 ‘रामः ग्रामं गच्छति’ अस्मिन् वाक्ये कति कारकाणि सन्ति ?

- क. 1
- ख. 2
- ग. 3+
- घ. न सन्ति एव।

21 ‘द्वियमुनम्’ इत्यत्र समासः अस्ति -

- क. द्विगुः
- ख. अव्ययीभावः
- ग. केवलः
- घ. तत्पुरुषः

22 ‘पतत् + अञ्जलिः’ इति मेलनेन भवति -

- क. पतदञ्जलिः
- ख. पततञ्जलिः
- ग. पञ्जलिः
- घ. पतञ्जलिः

23 ‘मेघात् जलं पतति’ इत्यत्र अपादानम् अस्ति -

- क. मेघः
- ख. जलम्
- ग. पतनम्
- घ. आकाशः

24 भू-धातोः तव्यत्-प्रत्ययस्य योजनेन भवति -

- क. भूतव्यम्
- ख. भवितव्यम्
- ग. भातव्यम्
- घ. भवितव्यम्

25 'शुष् + क्तः' इति मेलनेन भवति -

- क. शुष्टः
- ख. शुषितः
- ग. शुष्कः
- घ. शुष्कः

26 'भवती' इत्यत्र प्रत्ययः अस्ति -

- क. डीष्
- ख. डीप्
- ग. डीन्
- घ. डि

27 'गन्तव्यम्' इत्यत्र गम्-धातोः कः प्रत्ययः अस्ति ?

- क. अनीयर्
- ख. क्त
- ग. तव्यत्
- घ. क्तवतु

28 'बाल्मि' इत्यस्य संस्कृतं भवति -

- क. दामा
- ख. द्रोणी
- ग. दर्वी
- घ. द्राक्षा

29 'महेश के लिए नमस्कार है' इत्यस्य संस्कृतं भवति -

- क. महेशं नमः
- ख. महेशः नमः
- ग. महेशाय नमः
- घ. महेशात् नमः

30 'अवगुण्ठनम्' इत्यस्य अर्थः भवति -

- क. लहंगा
- ख. घूंघट
- ग. कुरता
- घ. पायल

अनुभाग - ग

31 कार्तिकेयस्य जन्मनः कथा अस्मिन् महाकाव्ये वर्णिता अस्ति -

- क. अभिज्ञानशाकुन्तले
- ख. किरातार्जुनीये
- ग. रघुवंशे
- घ. कुमारसम्भवे

32 नैषधीयचरित-महाकाव्यस्य प्रणेता कः ?

- क. कालिदासः
- ख. श्रीहर्षः
- ग. भारविः
- घ. शूद्रकः

33 शिशुपालवधमहाकाव्ये सर्गाणां संख्या अस्ति -

- क. 17
- ख. 19
- ग. 20
- घ. 22

34 भासविरचितनाटकानां संख्या वर्तते -

- क. 3
- ख. 18
- ग. 21
- घ. 13

35 “अपि ग्रावा रोदित्यपि दलति वज्रस्य हृदयम्” उक्तिरियं कस्मिन् नाटके वर्तते ?

- क. मृच्छकटिके
- ख. उत्तररामचरिते
- ग. महावीरचरिते
- घ. शाकुन्तले

36 मृच्छकटिके नायिका वर्तते-

- क. दमयन्ती
- ख. वसन्तसेना
- ग. शकुन्तला
- घ. उर्वशी

37 'स्यादिन्द्रवज्रा यदि तौ जगौ गः' कस्य छन्दसः लक्षणम् इदम् -

- क. उपेन्द्रवज्रायाः
- ख. शार्दूलविक्रीडितस्य
- ग. इन्द्रवज्रायाः
- घ. अनुष्टुभः

38 वंशस्थ-छन्दसि अक्षराणां संख्या भवति -

- क. 15
- ख. 9
- ग. 11
- घ. 12

39 'या कुन्देन्दुतुषारहारधवला..' इत्यादिश्लोके किं छन्दः ?

- क. अनुष्टुप्
- ख. उपजातिः
- ग. शार्दूलविक्रीडितम्
- घ. मालिनी

40 'नवपलाशपलाशवनं पुरः' इत्यस्यां पङ्क्तौ कः अलङ्कारः ?

- क. उपमा
- ख. अनुप्रासः
- ग. श्लेषः
- घ. यमकम्

41 उपमान-उपमेय-साधर्म्यादि-चत्वारि तत्त्वानि कस्मिन् अलङ्कारे भवति ?

- क. उपमायाम्
- ख. रूपके
- ग. व्यतिरेके
- घ. अनुप्रासे

42 सम्भावना कस्य अलङ्कारस्य प्रमुखम् तत्त्वम् ?

- क. स्वभावोक्तेः
- ख. उपमायाः
- ग. उत्प्रेक्षायाः
- घ. श्लेषस्य

43 अर्थगौरवविषये विख्यातः काव्यकारः अयम् -

- क. दण्डी
- ख. भारविः
- ग. सोमदेवः
- घ. अनन्तभट्टः

44 सुप्रसिद्धस्य कथाग्रन्थस्य 'वासवदत्तायाः' रचयिता अयम् -

- क. बाणभट्टः
- ख. अश्वघोषः
- ग. दण्डी
- घ. सुबन्धुः

45 भर्तृहरि-विरचितं शतकम् इदमस्ति -

- क. नीतिशतकम्
- ख. सूर्यशतकम्
- ग. अमरूकशतकम्
- घ. धेनुशतकम्

अनुभाग - घ

46 रामायणे अयोध्याकाण्डं कस्मात् काण्डात् अनन्तरम् अस्ति ?

- क. बालकाण्डात्
- ख. अरण्यकाण्डात्
- ग. युद्धकाण्डात्
- घ. सुन्दरकाण्डात्

47 रामायणस्य प्रधानरसः अयम् -

- क. वीरः
- ख. शृङ्गारः
- ग. करुणः
- घ. शान्तः

48 रामायणे काण्डानां संख्या अस्ति -

- क. पञ्च
- ख. अष्टादश
- ग. एकादश
- घ. सप्त

49 महाभारते पर्वाणि सन्ति -

- क. 11
- ख. 8
- ग. 7
- घ. 18

50 युधिष्ठिरस्य राज्याभिषेकं वर्णितमस्ति -

- क. शान्तिपर्वणि
- ख. वनपर्वणि
- ग. स्त्रीपर्वणि
- घ. द्रोणपर्वणि

51 श्रीमद्भगवद्गीतायां श्लोकानां संख्या अस्ति -

- क. 500
- ख. 1000
- ग. 700
- घ. 1800

52 श्रीकृष्णस्य शङ्खस्य नाम किम् ?

- क. देवदत्तः
- ख. पाञ्चजन्यम्
- ग. पौण्ड्रः
- घ. सुघोषः

53 श्रीमद्भगवद्गीतायाः द्वादशाध्यायस्य नाम किम् ?

- क. कर्मयोगः
- ख. ज्ञानयोगः
- ग. पुरुषोत्तमयोगाध्यायः
- घ. भक्तियोगाध्यायः

54 उत्तरमीमांसा इति नाम्ना प्रसिद्धं दर्शनम् इदम् -

- क. योगदर्शनम्
- ख. बौद्धदर्शनम्
- ग. न्यायदर्शनम्
- घ. वेदान्तदर्शनम्

55 एतेषु दर्शनशास्त्रं नास्ति -

- क. मीमांसादर्शनम्
- ख. न्यायदर्शनम्
- ग. जैनदर्शनम्
- घ. प्रत्यक्षदर्शनम्

56 प्रमुखाः संस्काराः भवन्ति -

- क. 3
- ख. 1
- ग. 16
- घ. 21

57 'वेदोऽखिलो धर्ममूलम्' इत्युक्तिः कस्य ग्रन्थस्य ?

- क. याज्ञवल्क्यस्मृतेः
- ख. रघुवंशस्य
- ग. कादम्बर्याः
- घ. मनुस्मृतेः

58 मनुस्मृतौ धृति-क्षमा-दम-अस्तेयादिधर्मलक्षणानि कति उक्तानि ?

- क. 18
- ख. 6
- ग. 10
- घ. 20

59 महापुराणानां संख्या का ?

- क. 11
- ख. 100
- ग. 18
- घ. 6

60 बृहत्तमं पुराणमुच्यते -

- क. नारदपुराणम्
- ख. भागवत्पुराणम्
- ग. कूर्मपुराणम्
- घ. स्कन्दपुराणम्

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK